

sindelse, og hvis man faa var færdig med dette Spørgsmaal, skulde jeg forsaavidt ikke have meget derimod, naar det blot ikke efter min Mening var faa overordentlig principfridigt at eftergive denne Stat. Jeg har imidlertid udenfor denne Sal hørt Tale om, at man andre Steder omgaas med den Tanke at gaae meget vidt med saadanne Understøttelser til denne Industri, som efter Nogle's Mening muligvis vil bringe Landet Fordel og efter Andres Mening ganffe vist berede Landet Tab. Men stiller Sagen sig saaledes, forekommer det mig, at der dog var Grund til at tage under Overveelse, om der ikke gaves andre Foretagender, som kunde siges med Sikkerhed at ville gavne vort Agerbrug og forøge vort Land med dyrkelige Jord. At man gav saadanne Selskaber, som virkelig ogsaa kunne være i Nød og Trang — jeg tænker f. Ex. paa Kolindfjund — Understøttelse, det forekommer mig vilde være mere rationelt, thi der veed man bestemt, at hvad der indvindes ved et saadant Foretagende, er en Forøgelse af den dyrkelige Jord her i Landet. Om vi afløse noget af vort Rørfucker mod Rørfucker, anser jeg for en meget tvivlsom Binding. Jeg skulde derfor fastholde det Standpunkt, jeg tillod mig at indtage i Gaar: at jeg ikke ser, der er nogen Grund til at gaa ind paa den foreslaaede Tilbagebetaling. Jeg maa da ogsaa tilføje, at uaftet jeg glæder mig over nu at have falberet den lille Regning med den ærede Ordfører om Bilsharelsen — og det glæder mig dobbelt, fordi jeg ivoirigt kan slutte mig til saameget af det Fortræffelige, der baade i Gaar og i Dag er fremkommet fra ham om denne Sag, — har jeg dog egentlig savnet fra den høitærede Ordfører en lidt nærmere Begrundelse af, hvori den Billighed skulde bestaa, der afføder disse 15,000 Kr. Det er at faste en Bid hen til disse to Aktieselskaber, som de kunne gnave paa et Par Dage, men faa er det vist forbi.

Ordføreren (Nising): Det forekommer mig, at den ærede sidste Læser egentlig selv førte Beviset for, at det var ikke faa aldeles urigtigt, hvad jeg havde sagt, idet det nemlig fremgik af de Udtalelser, han oplæste fra den daværende Ordfører i Sagen, at Fabrikerne allerede vare anlagte den Gang, Lovforslaget blev forelagt, saa at de altsaa ikke den Gang kunde vide — om de endog med fuldstændig Sikkerhed maatte gaa ud fra, at i Principet lignende Beskatning vilde blive fastholdt — hvorledes Loven vilde blive affattet. Forøvrigt er dette virkelig en Differens af meget ringe Betydning, som jeg ikke skal opholde mig videre ved. Det er ligeledes en meget ringe Differens, der finder Sted mellem mig og den ærede Ordfører for Mindretallet (Schlegel) med Hensyn til det Sukker, der udføres fra Lolland til Sverrig. Jeg skal indrømme, at det er meget sandsynligt, at det Sukker, der ud-

føres fra Lolland til Sverrig, bliver forbrugt der, men jeg tror tillige, at det bliver forbrugt i raffineret Tilstand. Det, man egentlig søger at opnaa ved Udførselen til Sverrig, er at tilveiebringe et raffineret Produkt, der kan nyde de Begynstigelser, som den svenske Lovgivning yder raffineret Sukker i Sverrig. Med Hensyn til hvad et æret Medlem af Mindretallet (Breinholt) yttrede om, at han i Betænkningen udtrykkelig har anført, at han ønsker, at hvad der ydes den ene Fabrik ogsaa maa ydes andre Fabriker under lignende Forhold, skal jeg bemærke, at jeg ganffe vist ikke har overset det; jeg kender fuldstændig det ærede Medlems Anskuelse i den Henseende og veed, at det er Anskuelse, han bestandig har hævdet, men jeg skal tillade mig at fremhæve, at jo i det Hele de Ytringer, der findes i Mindretallets Betænkning angaaende dette Punkt, ere overmaade sværende; der er slet Intet yttret om den Maade, hvorpaa man tænker sig en saadan Understøttelse ydet disse Fabriker; derimod fremhævede den ærede Ordfører for Mindretallet her i Salen udtrykkelig den Maade, som han — i alt Fald blandt Andet — havde tænkt sig, nemlig at der skulde ydes disse Fabriker et Laan, og det er med Hensyn dertil, jeg har opkastet det Spørgsmaal, som jeg ifølge Sagens Natur har anset for tvivlsomt, hvorvidt nemlig overhovedet de, der ville tage Ordet derfor, virkelig ogsaa ville gaa ind paa, at lignende Laan blive ydede Enhverjomhelst, der vil anlægge en Sukkerfabrik her i Landet.

Haben: Eigeverfor det ærede 2det Medlem for 10de Kredts (Lefsen) vil jeg tillade mig at gjøre en kort Bemærkning. Det ærede Medlem mente, at jeg havde gjort mig skyldig i en Inkonsekvens ved at udtale, at jeg ikke kunde være utilbøjelig til under en eller anden Form at yde de nu bestaaende Fabriker en Understøttelse, og desuagtet sig, at jeg ikke nærede nogen Tro til disse Fabrikers Bestaaen; men fra mit Standpunkt kan jeg ikke anerkjende, at jeg har gjort mig skyldig i nogenjomhelst Inkonsekvens. Det har nemlig været min Mening, at disse Fabriker skulde i No og Mag have Tid til at løbe linen ud; jeg vilde ikke have, at man bagefter skulde sige: disse Fabriker havde faa Meget at kæmpe imod i Begyndelsen, Regjeringen og Rigsdagen lagde dem alle mulige Hindringer i veien gjennem Beskatningen; derfor maatte de gaa tilgrunde. Jeg ønsker som sagt blot, at Fabrikerne skulle have Tid til at føre Experimentet fuldstændig til Ende, men ved Siden deraf fastholder jeg den Tanke, jeg tidligere har fremsat, at disse Fabriker ikke ere naturlige herilands. De ville inden kortere eller længere Tid forsvinde, hvad jeg fra mit Standpunkt Intet skal have imod, idet jeg som tidligere udtalt tror, at deres Bestaaen kun bringer Tab.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet slutte-